

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova egy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltenek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 k
Külföldre 1 évre 8 frt — kr

Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadottnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Miből lesz a háború.

Kézdi-Vásárhely, 1889. okt. 5.

Ugy vagyunk a keleti kérdéssel, mint a vénasszony az olajos korsóval, soha ki nem fogyunk belőle. Az a kis földterület, melyet általánosságban Balkán-félszigetnek szoktunk nevezni, mindig szerez nekünk meglepetéseket, mikről a sajtónak hetekig van mit beszélni. S bármily jelentékteleneknek látszanak is magukban véve a balkáni események, de azért foglalkozik velük az egész világ, mert nagy politikusok megmondották régen, hogy ott készül a jövő háború kovásza.

Ha Ausztria-Magyarország kénytelen leendő Oroszország ellen kardot rántani, ez a keleti kérdés miatt lesz. Szerbiában, Bulgáriában, Boszniában évek óta foly az orosz aknamunka, ömlik a rubel, s hangzik a biztató szó; jól fizetett ügynökök igyekeznek a békére haj-

landó népeket a kormányok ellen felizgatni, hogy aztán a zavarosban a muszka halászhasson. Ha aztán a nép hallgat a bujtogatásokra s törvénytelen cselekedetekre ragadtatja magát, előlép a rendcsináló Oroszország s ezzel kész a háború. Akkor aztán a keleti kérdés karddal fog véglegesen megoldatni.

Az orosz aknamunka legújabb eszköze egy bájos asszony, Szerbia szépséges királynéja Natália. Mint Milán király bájos ifju neje jelent meg évekkkel ezelőtt Szerbiában, szépségével megigézve alattvalóit. Férjétől szeretettel, ő volt Szerbiának legboldogabb asszonya, s az első években csakugyan dicsőségesen megfelelt hivatásának, mint anya s mint legelső szerb nő egyaránt. Azóta egy néhány év mult el, s Natália férjétől eltaszítottatva, egyetlen gyermekétől s méltóságától megfosztva, távozott Szerbiából, mert több akart lenni, mint anya, mint férjének neje.

Sok anyagot szolgáltatott a férjétől eltaszított szép királyné az európai botránykrónikának s végre elvesztette azt a részvétet is, melyre egy szerencsétlen asszony igényt tarthat, mer lassankint kitűnt, hogy nem az anyai, vagy hitvesi szeretet készíti őt Szerbiába visszatérni, hanem a féktelen uralomvágy, mely mindennél jobban uralja szívét. Milán erélyes keze sokáig vissza bírta tartani a veszélyes asszonyt Szerbiától, melynek nyugalma féltette, de végre is a szívós asszonyi akarat győzött s Natália fényes ünnepségek között tért vissza arra a földre, melyen fia király, s melyből eddig mégis ki volt zárva, de mielőtt visszatért volna volt hazájába, megjárta magát Oroszországban, hol mindenfelé tisztelték és ünnepelték őt. Aztán orosz utasításokkal bőven ellátva, nem

törődve fia jövőjével, Szerbia nyugalmaival visszatért, hogy egyelőre nem látható, kiszámíthatatlan bonyodalomnak vessen meg alapját.

A nép, mely nem politikai szempontok, de pillanatnyi felhevülései szerint szokott cselekedni, lelkesen ünnepelte a visszatérő szép asszonyt, mindent megtett, hogy örömeinek kifejezését adhasson, ámde a királyi palota a volt királyné előtt zárva maradt s gyermeke a király nem rohant az oly régen látott anyja ölelő karjai közé. Natália, ki egykor, mint királyné uralta Belgrádot, ma ott, mint magán személy, csupán csak vendég.

Az öröm- és mámorból lassanként kijózanodik a nép, visszatér rendes foglalkozásához, akkor elkezdődik a harc az anyai és királynői jogait követelő asszony, s a volt férj politikáját követő kormány között. A kormány nem akarja, hogy Natália Belgrádban maradjon, Natália pedig maradni fog. E kérdés körül fognak Szerbia legközelebbi eseményci forogni s talán ez fogja a keleti kérdést egy lépéssel előbbre vinni.

Tisza Kálmán beszéde.

Tisza Kálmán miniszterelnök e hó 2-án, szerdán tartá Nagyváradon választói előtt program-beszédét, melyet lapunk szük keretéhez mérten, kivonatossan az alábbiakban adunk:

„Arról, hogy mikép teljesednek — ugymond — azok, a miket pár éve, mint az akkori pénzügyminiszteriumnak is vezetője, kilátásba helyeztem, azt hiszem, nem csalódom, ha mondom, hogy mindenki, a ki nem várt lehetetlent, meg lesz elégedve és azt a reményt fogja meríteni abból, hogy reformmunkánkban ezuttal gyorsabban fogunk haladhatni.

A „Székelyföld“ tárczája.

Tanulmányok a természetből.

(Németből.)

(Folytatás és vége.)

Kevésbé ártatlanok és kedélyesek egy híres híres német tragoedia-művésznőnek természet után tett tanulmányai, melyekkel daemoni talentumát gazdagítja. Ő egy kisebb német udvari színháznak volt tagja, midőn neki az udvari marsall soiréeje alkalmával egy fiatal katonatisztet mutatnak be. Csodálatos és ígérő volt pillantása, melylyel a tisztre tekintett. Nemcsak a tiszt, hanem az egész világ a szerelem első fellebbanását látta a márványhideg asszony eme tekintetében, kit nemcsak szívtelennek, hanem határozottan kegyetlennek tartottak; és az egész világ irigylette a fiatal tisztot, ki jó, de szegény családból származott, a fényes sikert. Ő maga, ki a színházban a legnagyobb mértékben érdeklődött a szép színésznő iránt, ki már hónapok óta örüléssel szerelmes volt beléje, ki gondolataiban, mint Rómeó kéjittasan karjai közt, mint Götz apródja rabszolgaiasan lábainál feküdt, rajongásától és aratott sikerétől elragadtatva, merészkedett mindjárt az első találkozás alkalmával szerelméről beszélni, és nem kis meglepetésére, meghallgatást nyert.

Szerelmességét nem ismert többé határt, mint árnyék oly híven követé a színésznőt; fényes és a luxus minden pompájával ékeskedő boudoirjában lábainál feküdt, mint a leghevesebb szerelmi

olympusi öhös, römbe csüngött vénusi márványkebelén.

Egy estén, mint rendesen, ha nem játszott, dobogó szívvel hozzá sietett, legnagyobb bámulatára nem fogadtatott. „Ő nagysága nincs honn“, mondá a szobaleány.

— Hisz ez nem lehet, mert láttam árnyékát a függönyön.

— Nos, jól van, ő nagysága nincs honn az ön számára.

— Az én számomra, tehát ki számára?

— Ugy tudom, Hoffeld báró számára.

— Ő nála van?

— Nála!

A bárót úgy ismerték, mint a legnagyobb Don Juant, ki nagy vagyonnal rendelkezett, melyet főleg arra használt, hogy egy-egy művésznőt támogasson. A fiatal tiszt némán állott egy ideig, aztán teljesen megtörve haza indult.

Másnap az imádothoz sietett, ki most őt fogadta. A művésznő negligében fogadta, olyanban, mely még a nagy toiletteknél is hivatottabbig éző hatást tenni, és oly tekintetet vetett reá, melyből végtelen közömbösség sugárzott ki.

— Jó, hogy jön, ugymond, különben hivatam volna, hogy megmondjam, hogy ön untat engem, és felkérjem, engedje át helyét annak, ki sokkal finomabban mulatott.

A fiatal tiszt oly elhatározással jött, hogy őt kérdőre vonja, de a hölgy ércszavai teljesen lefegyverezték; lábaihoz borult és élénk színeiben kezdé festeni a féltékenység gyötrelmeit, melyek

szívében dultak, kegyelemért esdeklett és fenyegetődzött, hogy őt is, vetélytársát is, s önmagát is kivégzi. Eleinte nyugodtan, sőt élvezettel hallgatta, de aztán felemelkedett s ajtót mutatott neki. A szerencsétlen kihívást küldött a bárónak, de ez nem jutott rendeltetési helyére, az a hír terjedt el, hogy a báró keletre utazott. Este, midőn a művésznő a színházból hazatért, lakása előtt várta, és a mint kocsiájából kiszállott, átkarolta, mint valami örült és megöléssel fenyegette, miközben gyűlöletéről és megvetéséről beszélt, a hölgy eltaszítá őt magától és daemoni kedvét lelte abban, hogy vele birkozzék. Szolgája és kocsisa segítségére siettek, elvették a dühöngőtől a kardot, urnőjük parancsára megkötözték kezét, lábát s felvitték a lakására.

Rövid időre egyedül hagyták a boudoirban. Nem sokára megjelent a művésznő fehér selyem ruhában és brüsseli csipkében, sűrű fekete fűrtjei bájos rendetlenségben omlottak alá; a pamlagra veti magát és zord kíváncsisággal szemléli a tisztet.

— Kegyed mit szándékozik velem? — kérde a tiszt.

— Az örségre küldeni.

— Tudja kegyed, hogy akkor véget kell vetnem életemnek?

— Tudom.

— Kívánja halálomat?

— Kívánom.

— Gyűlölöm kegyedet!

— Oh! ön szeret engem, és mivel én önt nem szeretem . . .

Az általános politikai helyzetről szólva így folytatja: Mindinkább biztosabban remélhetjük a béke megőrzését.

A haza általános politikai helyzetét illetőleg hatással szól a személye ellen intézett támadásokról, kiemelve, hogy kísérlet történt az alkotmányos alapelvek megrontására. A törvényhozás hatalmát, a kormányok sorsa fölötti döntést egy kisebbség számára akarták kiereszokolni, ez nem sikerült akkor, nem fog sikerülni sohasem; de a kísérlet megtörtént, s remélhetjük, ámbár nem tudhatjuk, ha nem fog-e megújulni. A jelenségek arra, hogy legalább is a személyek elleni küzdelem folytatni szándékolják, bőven fekszenek előttünk.

Nagy következetességgel folyt ellene támadás meg támadás, mely ellen nem védekezik, mert minden jóhiszemű belátja azoknak valótlanágát. Majd utal korábbi nyilatkozataira a közigazgatás más feladatát illetőleg, melyek a hivatalnoktól teljes képzettséget igényelnek. De nincs senki a kormány tagjai között, a ki azt hinné, hogy a tisztviselőknek csak kinevezésében áll a reform s evvel minden megvan. Nincs senki a kormány tagjai között, a ki azt akarná, hogy ezáltal most már a törvényhatóságoknak önkormányzata, azoknak politikai összes hatásköre megemmisíttessék.

A szervezetre nézve a városi törvényhatóságoknak, melyek községek is, sok irányban eltérő és szabadabb mozgást kell engedni. (Élénk helyeslés.) Szerintem s a kormány szerint szükséges a kis községeken kezdve keresztül dolgozni az egészet; megállapítani a felelősségi fórumokat, tisztába hozni a felelősségek zavaros kérdéseit, melyek egyik nehézségét képezik adminisztrációnak. Ezen kívül létesíteni kell egészséges alapokon nyugvó közigazgatási biráskodást; ki kell dolgozni az egész közigazgatási rendszert a maga egészében. Kivéven a közigazgatási biráskodást, nem lehet egyes részletekkel külön meglepetésképp a törvényhozás elé jöni, hanem össze kell állítani az egészet; meg kell határozni azt is, hogy mibe kerül; meg kell beszélni azt az ország legkülönbözőbb részéből összehívott gyakorlati férfakkal (Helyeslés.); csak ezután állapíthatja meg a kormány véglegesen javaslatait, és csak akkor, midőn ily módon a nemzet megismerkedett a dolog minden részével és lényegével, szabad a törvényhozás eldöntését provokálni. Ez a nemzet által méltán támasztható követelés kielégítése, mely alól kibújnia annak, a ki nem saját eszméit akarja minden áron keresztül vinni, hanem a nemzetet kívánja boldogítani, nem lehet. (Élénk helyeslés.)

— Ily rövid idő alatt elfelejtett engem?

— Sohasem szerettem.

Rövid szünet állott be.

— Irgalmazzon, — kezdé a tiszt — kiméljen meg a szégyentől. Kegyed nélkül az élet mitsem ér nekem. Esküszöm, hogy ablaka alatt fogom magamat kivégezni.

— Miért ablakom alatt? Tegye meg itt!

— Itt, kegyed előtt?

— Elöttem.

— A mint parancsolja.

— Előbb esküdjék meg, hogy a pisztolyt nem fordítja ellenem.

— Esküszöm.

A művész feloldja bilincseit, levesz két pisztolyt a falról s megtölti.

— És kegyed sohasem szeretett engem? kérdé a tiszt.

— Soha!

Homlokához emeli a pisztolyt.

— Megállj! — kiáltá a művész. Reménykedni kezdett a tiszt. — Irjon előbb egy levelet, hogy szerencsétlen szerelem vitte arra, hogy életének szememláltára vessen véget.

A tiszt némán megírta a levelet és átadta a művésznek.

— Most löjje meg magát, — mondá a művész — de mellének szegezze a pisztolyt.

Azonban azt is mondhatom, a mint jeleztem, hogy a közigazgatási biráskodásról szóló javaslat és még egy, t. i. a községi rendszetről szóló javaslat már ezen ülésszak alatt benyújthatók lesznek. A kormány köteletségének tekintendi eme javaslatoknak mindezekre való tekintettel a lehetőségig gyors, de nem elhamarkodott elkészítését, melyeknél még sok más kérdés is fog felmerülni. Mert nem lehet mellőzni például az egyes törvényhatóságokban levő nyugdíjintézetek s a nyert jogos nyugdíjigények kérdését, sőt nem lehet mellőzni azt sem, hogy a ki a fennálló törvény alapján hat évre megválasztott, annak jogos igényei miként, mi módon nyerjenek kielégítést.

Mindezek oly kérdések, melyeket együttesen kell megoldani és melyeknek összesége iránt kell, hogy a nemzet felvilágosítást nyerjen, mielőtt határozza. Ismételem, a munkának a legnagyobb erőlyel meg kell indulnia és meg fog az előkészítő munka indíttatni.

SZEMLE.

A bécsi hivatalos és diplomata körökben semmit se tudnak arról, mintha a porta akezióra készülne Bulgária függetlenségének vagy Ferdinánd fejedelemnek elismerése érdekében. Az erről elterjedt hírek alaptalanok.

Sok húzás-halogatás után a császár végére rászánta magát, hogy Vilmos császár talvalyi látogatását visszaadja. Most is — mint felhivatalosan írják — Dániából való utrakelését csak halogatta, mert előbb találkozni akart sógorával, a walesi herceggel, a ki éppen a dán király látogatására szintén Dániába megy. Most már azonban a császár utja minden kétséget kizárólag meg van állapítva s a felhivatalos „Allg. Reichs-correspondenz” már programját is közli. E szerint a császár október 7-én érkezik Kiebe és október 8-án délután 3 órakor Berlinbe; gróf Voronov-Daskovot, a császári ház miniszterét Kopenhágából távirati utasítással Berlinbe rendelték a császár látogatása idejére. Az orosz udvari vonat, melyet a külföldön való utazásra használna a császár (azelőtt Eugenia császárnő tulajdona volt), valószínűleg szerdán indult el Wirballenből Berlinbe és az az udvari vonat, melyet a császár Oroszországban használ, október 2-án indult el Pétervárról Wirballenbe. E szerint a császár egész utat Berlinbe és vissza vasúton tenné meg, a mi tekintetbe véve a császár ismert és nagyon is alapos félelmét a vasutól, nem valószínű.

A belgrádi minisztertanács Gruics miniszterelnököt bízta meg, hogy Natáliával a tárgyalásokat folytassa. Gruics már két ízben tanácskozott a királlyal, de eredménytelenül. Mihály metropolita is közreműködik az egyezés valószínűsítésén.

A helyzet felette válságos, a legnagyobb veszély fenyegeti az országot és trónt. A köznépi hangulata Natália mellett és a regenség ellen van. Ismét felmerül komolyan Milán visszatérése és a kormány átvétele. Natália még nem találkozott

A tiszt engedelmességet. A lövés eldőrdült. Vére a hölgy fehér ruhájára freccsent.

— Rosszul találtam, — hörgé a tiszt miközben lábaihoz vándszorga — adja ide a második pisztolyt.

— Minek? — kérdé a művész, a nélkül, hogy csak pillanatra is elvesztette volna nyugalmát, — a kegyelemelést megadom magam, de előbb hadd tanulmányozzam haláltusáját, sohasem láttam embert meghalni.

— Ugy, tehát csak tanulmánytárgya vagyok és semmi egyéb? — hörgé a szerencsétlen.

— Ugy van, — mondá, miközben a pisztoly ravaszát felhuzta, — őnt sem nem szerettem sem el nem árultam. Én az ön személyén csak tanulmányoztam; tanulmányoztam pedig a szerelmet, az élvét, a féltékenységet, a gyűlöletet, a megvetést, az öngyilkosságot és haláltusát, és most végzem utolsó tanulmányomat, most tapasztalni akarom, minő érzet az, ha egyik a másikat megöli. Lassan és pokoli gráciával szegzé a pisztolyt a tiszt szívének.

A lövés eldőrdült. A művész lábainál egy halott feküdt. Ő most a nagy tükör elé állott, hogy a haláltusát utánozza, a mint azt az előbb tanulmányozta.

Azóta nagy hírnévre tett szert és a kritika különösen azt a természeti hűségét dicséri, melylyel a színpadon meghal.

— n.

fiával. A regenség következő feltételeket szabta neki: Natália Sándor királytól, mint „Kecsko Natália” kérhet audienciát, mely így megadatik neki. Ezenkívül lekötötte magát, négy heti tartózkodás után Belgrádot elhagyni. Natália határozottan visszautasította mindkét feltételt és folyton tanácskozik Persiani orosz követtel. Ugy látszik, hogy Natáliát a kormány ajánlatának rideg visszautasítására Persiani orosz követ biztatta, ki több ízben titokban értekezett vele. Orosz ügynökök igatják a népet a regensek ellen. A helyzet folyvást kritikusabbá válik, zavargásoktól tartanak.

Sándor király még eddig nem találkozhatott anyjával. Milán király Risztichhez terjedelmes táviratot intézett, melyben nagy elismeréssel szól a regenség és a kormány erőyes magatartásáról. Teljesen a regensségre bizza a további teendőket, miután meg van győződve, hogy az ő óhajához képest rendbe hozzák Natália és Sándor király találkozását, mi ellen neki ellenvetése nem lehet.

Különfélék.

— **Ö felsége a király** nevenapját szépen ünnepeleék meg f. hó 4-én a helybeli minorita templomban. Megjelentek az isteni tiszteleten Kézdí-Vásárhely városában levő összes hatóságok és testületek s ezekenkívül nagyszámu közönség.

— **Lapunk** mult számában említve volt, hogy a helybeli gymnasiumi épület egyik osztályának mennyezete beszakadván, az intézet a legközelebb megejtendő elkészítésig zár alá helyeztetett. A r. kath. status igazgatósága által utasítva lett a helybeli gym. igazgatója, hogy magánházaknál iskola helyiséget bérelven, folytattassanak az előadások. Ugy a gymnasium, mint az elemi osztályok magán házakhoz vannak elszállásolva, hol a tanítás fenakadás nélkül történik. A mint előrelátható, alapos javítást fognak az intézetben végezni és körülbelül egy hónap alatt a használatnak újból át lesz adva.

— **Rendőri hír.** Nagy kappan-per folyt le f. hó 4-én rendőrségünk előtt, melyben nem annyira a kappan volt nagy, hanem maga a per. Két asszony formált just ugyanegy kappanhoz s e felett volt hivatali ítéletet mondani a rendőrség. Bevonultak a hivatalos helyiségbe a panaszlók tanukkal, felhozott a vitás kappan le- és felmenő ágbeli összes rokonságával, kik és mik a tulajdonjogot voltak hivatala bizonyítani. Összesen 10 nő és 20 kappan szerepelt e perben. Asszonyi nyelvek pergése, kappanok kodácsolása, ünnepélyes bírói hang vegyültek azon hangzavarba, mely a hivatalos helyiséget eltöltö. Megkísérletet minden bizonyítási mód: tanu kihallgatás, szakértői szemle, míg végre a peres kappan becsületére bízott az ítélet. Az-é legyen, a kihez megy. Amde a szárnyas eunuch nem törődve fontos küldetésével, mielőtt szabadon érezte magát, tovairamolt. Nosza utána fel- és alperes, tanuk és szakértők, egy negyed órába került míg sikerült a szökevényt lefűlelni. És megindult ismét a tárgyalás. Újabb meg újabb bizonyítékok kerültek ismét felszínre, melyek meghallgatásra találtak, de az ügyet előbb nem vitték. És elhangzott az ítélet, hogy egyenlő bizonyítékok miatt, a kappan a jelenlegi bírló kezén maradjon. A nyertes fél diadalmasan emelte fel az odaítélt kappant, de az erőtlennül hanyatlott vissza... kiszenevedett. Nem bírta kiállani a tárgyalás gyötrelmeit.

— **Lopás.** Mult pénteken reggel egy ismeretlen csavargó behatolt Nagy György pénzügyőri biztos házába s onnan egy ébresztő-órát elloptott. A benyújtott személy-leírás alapján a csendőrség és rendőrség nyomozza a tettest.

— **Elragadták a lovak** N. Gy. kézdívásárhelyi lakos szekerét mult szombaton délelőtt. A szekeren volt a kocsis is, ki azonban hiában igyekezett az elvadult állatokat visszatartani. Rómes sebességgel rohantak azok végig az utcákon, mindenütt nagy riadalmat idézvének elő. Szerencsére nagyobb kárt sem emberekben, sem vagyokban nem okoztak, csupán a kocsisnak és szekérnek lett nagyobb baja. A szekér összetörtött, a kocsis meg leesett és súlyos sebeket kapott fején. Azonnal gyógykezelés alá vették.

— **Necrolog.** Kézdikurtapataki közs. iskolai tanítót, Kovács Antalt és családját súlyos csapás érte, egyetlen kedves és szeretett fiok: A l a d á r, ki kitűnő, szorgalmas és kedves tanuló volt, 8 éves korában a szülők és rokonok megmérhetlen fájdalomára, Csik-Szépvízen a fájdalom szülők birtokán a „roncsoló toroklob” áldozata lett. Legyen áldott emléke!

— A király vadászatai háromszáz forintot jövedelmeztek ez idén is a visegrádi szegényeknek. Elutazása után ennyit adott a király magánpénztárából az ottani szegények számára. Ma már megint vadászaton van a király, Mürzstegben. E hó 2-án, szerdán, érkezett oda Paar gróf főhadsegéd kíséretében. A vadászatokon ő felségén kívül még csak Lipót bajor herceg, a toscanai nagyherceg, Paar gróf főhadsegéd és Hartmann százados vettek részt.

— Tanítótestület a miniszteri titkárnál. A brassó-megyei tanító-egyesületből Bede Dániel elnök vezetése alatt egy öttagu küldöttség kereste fel a Brassóban időző Molnár Viktor miniszteri titkár, hogy ott időzése alkalmával üdvözölve, megköszönje neki a tanügy iránt tanúsított érdeklődését és azt a jövőre is maga számára kérje. Molnár válaszában megköszönve a nem remélt kitüntetést, biztosítá a küldöttséget, hogy a mily lelkesülten lépett a hajlamából választott pályára, ép oly odaadással kívánja erejéhez képest, a neki szánt működését betölteni. Használni akar a tanügynek és azért mindig örül, ha valaki bajával vagy kérésével felkeresi, mert minél többen teszik ezt, annál jobban és tisztábban átérik a tanügyi viszonyokat. Különösen Brassó megye viszonyait kíséri meleg érdeklődéssel és a ki innen hozzá fordul, kész támogatót és közbenjárót talál benne.

— Halálozás. Gyergyócsomafalvi kereskedő és birtokos id. Agoston Agoston folyó hó hó 2-án életének 62-ik évében 2 napi szenvedés után szív-széllhüdsben elhunyt. Temetése folyó hó 4-én délután 4 órakor tartatott meg, a köztisztelet- és becsülésben állott emberbarátnak.

— Kemény Gábor báró emlékezete. Gyász keretes lapon az erd. ev. ref. egyházkerület igazgató-tanácsa a Kemény Gábor báró emlékeztetése e hó 5-én tartott ünnepélyről a következő értesítést bocsátotta ki:

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület Magyar Gyerő-Monostori B Á R Ó K E M É N Y G Á B O R urnak, Ő Felsége cs. és kir. kamarásának, a cs. Vaskorona-rend első osztályú lovagjának, III. Károly spanyol királyi és a Takowa szerb királyi rend nagykeresztésének, volt kir. Belügyminiszteri államtitkárnak, majd m. kir. Földmiv.-, ipar- és kereskedelemügyi, utóbb Közmunka- és közlekedésügyi miniszternek, országgyűlési képviselőnek, a m. tudományos Akadémia tiszteleti tagjának, a magy. Történelmi Társulat és az Erdélyi Gazdasági Egyeslet elnökének, mint volt egyházkerületi legidősb főgondnokának emlékeztetése, Kolozsvárt 1889. október hó 5-én, reggeli 10 órakor belfarkas utcai templomában gyász-ünnepélyt tartott.

— Medve-pusztítás. Nagy-Disznód határán szept. 30-án hajtóvadászat volt, melyen Nagy-Szebenből is sokan vettek részt. A vadászat legszébb eredménye gyanánt egy kifejtett anyamedve elejtését tekintik, melyet Spiesz Roland 31-ik ezredbeli főhadnagy lőtt le. A barna medvét nagy diadallal hurczolták el.

— Kokán kulcsai. A Kokán-ügy vizsgálat alatt álló kulcs-kérdésben múlt hó 30-án az egyik kihallgatott tanu, dr. Balogh Vilmos földmivelésügyi miniszteri titkár érdekes vallomást tett a törvényszék előtt. Balogh vallomása szerint, mint a „P. L.” írja, a kiállítási pénztár másod-kulcsát is Kokánra bízták, a miről annak idején Kokán írásbeli bizonyítványt is állított ki. Ezt az igazolványt a vizsgálóbíró a vizsgálati iratokhoz csatolta. A kiállítás bezárása után a pénztárt Kokán irodájában helyezték el s mind a két kulcsot Kokánra bízták.

— Merénylet Natália ellen. Natália ellen, midőn Jassyból Bukarestbe utazott, merényletet terveztek. Jassytól a második állomás közelében két vasuti sín le volt csavarva. A lokomotív-vezető szerencsére elég korán észrevette a bjt. A merényletről Natália csak Bukarestben értesült. A lokomotív-vezető 100 frank jutalmat kapott.

— Uj zeneművek. „Szerelen nem int nekem” czim alatt megjelent egy csinosan kiállított tipegő, zongorára vagy énekhangra, Weiss Vilmostól. Határozottan azt állíthatjuk, hogy ilyen dallamos tipegőt már régen hallottunk és ennek folytán a zenekedvelők tetszését hamar elfogja nyerni. Ajánljuk a zenekedvelő közönség figyelmébe. Megjelent és

kapható a Budapesti Zenemű kiadó-hivatalánál Budapest, IV. ker. Károly-utca 3. sz.

— Dr. Toldy László, a „Törvényhatósági Naptár” szerkesztője jelenti, hogy mivel a Naptár nagy terjedelme miatt október 15-ike előtt nem fog megjelenni, az előfizetési, illetőleg megrendelési ár — 1 frt 50 kr — október 15-éig érvényben marad és a 2 frtos bolti ár csupán a Naptár megjelenése után fog életbe lépni.

Közgazdaság.

A honvédség bórmenü szállításai.

A kereskedelmi miniszter legújabbán következő leiratot intézte a „brassói kereskedelmi és ipar-egyesület”-hez:

„A m. kir. honvédség lábbeli és bórmenü szükségletének beszerzésénél a honvédelmi miniszter ur a hazai kis ipart a lehető legkiterjedtebb mérvben részesíteni óhajtván, a jelenleg fennálló és f. évi december végével lejáró szerződés szállítási módozatainak megállapítása végett folyó évi aug. hó 27-én szakegyének közreműködésével bizottsági tanácskozást tartott.

Ezen értekezetlet abban állapodott meg, hogy a nevezett miniszter ur közölné az érdekeltekkel a szerződés azon főpontozatait, melyek a szállításra vállalkozók köteleseit különösen azon irányban állapítják meg, mely szerint a kisiparosok köréből alakuló szövetkezet — a mozgósítás esetében teljesítendő szállítás biztosítása mellett — a szerződésre vállalkozhasson.

Az ily értelemben szerkesztett pontozatokat a nevezett miniszter ur azzal a megjegyzéssel közölte velem, hogy a másolatban csatolt pontozatokban foglaltakon felül az állami szerződésekben egyáltalán szokásos és a haszontermészetű szállítási ügyekben a közös hadügyminiszteriumban is érvényben álló ismert föltételek egész terjedelmükben a honvédségi szerződésbe is felveendőek lesznek.

A honvédelmi miniszter említett átiratában még a következőket említi meg:

A központi műhely berendezése s berendezett állapotban való fenntartására azért kell sulyt fektetnie, mert mozgósítás esetén, midőn a különböző mesterségű iparosok nagyobb száma részint a honvédséghez, részint a népfelkeléshez behivatnak, a vidéki műhelyek munkaerejének java, egyáltalában pedig nagyobb része, a kisiparosok műhelyeikben nem fog rendelkezésre állani, holott akkor a tömegesen és rövid idő alatt szállítandó szükségletek a rendszerint sokkal nagyobb munkaterőt igényelnek s ennél fogva csak a központban fennálló műhely felelhet meg ilyen követelmények azonnali kielégítésére, a melyben a csapatokhoz behívott mesteremberek aránylagos része, a már készletben levő gépek és eszközökkel a munkát azonnal teljesíti.

A 3-ik pont feltételét, az évenkénti szállítás minőségének határozatlanságára nézve nem változtathatja meg, mert a honvédségnek egyáltalában különleges keretrendszere és az állandó kereteken kívül, az évenkénti iskolák és őszi gyakorlatokra behívandók létszámának változatossága mellett lehetetlen a fogyasztást egyes cikkek mennyisége és minősége szerint határozottan előre megállapítani.

A mozgósítás esetére szállítandó jelentékeny értékű szerelvényeket pedig azért kell biztosítani, mert erre egyáltalában békében beszerzéseket nem tehetni, miután a honvédség keretrendszere melletti csekély fogyasztáshoz, a már ennek tartalék készletként beszerzett mennyiségben felül, a népfelkelés első felszerelésére is készletben tartandó nagyobb készletek felhalmozása lehetetlen, de mivel mozgósításkor a honvédtartalék-készletek a lábbeli raktárakban a legelső pótlások részbeni fedezésére igénybe vétetnek: ennek és a népfelkelésnek hadi pótkészületeiről azonnal kell gondoskodni, s minthogy az utóbbi részére — a tulajdonságos készlet-felhalmozás elkerülése végett — békében tartalék szükségleteket sem lehet beszerezni, a mozgósításkor való beszerzés annyival jelentékenyebb; hogy pedig ez iránt a háboru esetére a kellő biztosítással kell birnia, az elkerülhetetlen, mert a nélkül a hadviseléskor rendkívüli

és mindenféle eshetőségektől függő fogyasztások pótlása lehetetlen.

A mennyiben a kifejtett körülmények tekintetbe vételével a kisiparosok ily szövetkezetet szervezhetnek, mely a körülírt követelményeknek megfelelni képes, a honvédelmi miniszter ur készséggel fogna ilyennel szerződni, s e végre a szerződés egyéb részletei iránt az érdekeltek küldött-ségével tárgyalni.

Az előadottakat tehát azzal a felhívással adom az egyesület tudomására, hogy tekintettel arra, miszerint a fennálló szerződés már e f. év végével lejár, az ügyet az érdekelt körökkel mielőbb tárgyalassa és ezen tárgyalások eredményét sürgősen jelentse föl nekem.

Budapest, 1889. szeptember 18.

Baross.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

H I R D E T É S E K.

Sz. 3753. t. k. k. v. i.
1889.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy béla-falvi Biró György végrehajthatónak béla-falvi Biró Ádám és társa végrehajtást szenved elleni 41 frt 34 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén Béla-falva határán fekvő, a béla-falvi 83. sz. tjkvben 140. hr. sz. 160 frt, 419. hr. sz. 4 frt, 729. hr. sz. 17 frt, 738/1. hr. sz. 6 frt, 757., 758., 759. hr. sz. 29 frt, 1123/2. hr. sz. 4 frt, 1187. hr. sz. 4 frt, 1215. hr. sz. 6 frt, 1227., 1228., 1229. hr. sz. 15 frt, 1499/2. hr. sz. 3 frt, 1520/2. hr. sz. 5 frt, 1645/1. hr. sz. 6 frt, 2089., 2090. 2091. hr. sz. 5 frt, 2180. hr. sz. 14 frt, 2240. 2241/1. hr. sz. 8 frt becsértékű; továbbá a béla-falvi 374. sz. tjkvben 187. hr. sz. 14 frt. 641/1. hr. sz. 22 frt, 1096/1. hr. sz. 7 frt. 1106/1. hr. sz. 7 frt, 1176, hr. sz. 8 frt, 1368., 1369., 1370. hr. sz. 81 frt, 1489., 1490/1. hr. sz. 80 frt, 1891. hr. sz. 11 frt, 1959. hr. sz. 10 frt, 2072., 2099., 2100. hr. sz. 10 frt, 1968, hr. sz. 10 frt becsértékű ingatlanokra a C/1 alatti haszonélvezeti jog sérelme nélkül az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi október hó 15-ik napján délelőtti 9 órakor Béla-falva köz-ség-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak azingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképesértékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelytt, 1889. évi június hó 26. án.

Sándor Kálmán,

kirendelt egyes bír.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, miszerint vagyonbukott id. Tóth Dániel és neje csödtömegéhez tartozó csűrös és a mellette levő kert a helyi telekkönyvi hatóságnál folyó hó 14-ik napján d. e. 9 órakor, birói árverés után el fognak adatni. Miről a venni szándékozókat oly hozzáadással értesitem, hogy az árverési fel-tételek nálam betekintheők.

Kézdi-Vásárhelytt. 1889. október hó 2-án.

Dr. Szacs-vay Gyula,
tömeggondnok.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy budapesti Baricz Gerő végrehajthatónak, almási Szabó János végrehajtást szenvedő elleni 115 frt 13 kr tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Almás községében fekvő, az almási 55. számú tjkvben 101. hr. sz. 41 frt, 897. hr. sz. 9 frt, 1074 $\frac{1}{2}$. hr. sz. 14 frt, 1082. hr. sz. 12 frt, 1315. hr. sz. 11 frt, 1368. hr. sz. 8 frt, 1591 hr. sz. 23 frt, 1599. hr. sz. 16 frt, 1692 hr. sz. 16 frt, 1940. hr. sz. 9 frt, 2044 hr. sz. 14 frt, 2102. hr. sz. 11 frt, 2246. hr. sz. 4 frt, 3344. hr. sz. 100 frt, 3490. hr. sz. 55 frt, 4114. hr. sz. 40 frt, 4126 $\frac{1}{2}$. hr. sz. 95 frt, 2621 $\frac{1}{2}$. hr. sz. 84 frt becsértékű; továbbá végrehajtást szenvedő által eladott s az almási 811. sz. tjkvbe Molnár Lajos és neje javára átjegyzett 2429. hr. sz. 34 frt, 2723., 2739 hr. sz. 42 frt becsértékű ingatlanokra az árverést a fennebb ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi október hó 18-ik napján délelőtt 9 órakor Almás község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelytt, 1889. május hó 29-én.

Vajna Gáspár,
kirendelt egyes bír.

P É N Z T

sorsjegyekre, értékpapírokra, bank, zálogjegyekre,
vidéki takarékpénztári részvényekre, részletivekre,
arany- és ezüst pénznemükre bármily összegig

olcsón ad

L ő r y J.

banküzlete

Budapest, IV., hatvani-utca 17.

7—10

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség rendes házi barátja.

Közkedveltséget és elterjedtséget azáltal ért el, hogy mindig hazafias irányban és úgy van szerkesztve, hogy a serdülő lányoknak is bátran kezébe lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne. — A „Hölgyek Lapja” című mellékletünk, a nők hű tanácsadója és szellemi titkára, a háztartás, a gazdaság, a kertészet, a konyha, házi orvos, házi állatok és a divat köréből megbecsülhetetlen közleményekkel kedveskedik. — A „Képes Családi Lapok” képei a legelső művészek esetjének köszönik létüket. — A „Képes Családi Lapok” a lehető legjobbat igyekszik nyújtani, s hogy hivatásának megfelel, azt legjobban bizonyítja, immár 11 évi fennállása, mit hazánkban egyetlen egy hasonló irányú lap nem volt képes elérni. — Minden laphoz egy külön, könyvvé köthető regény-melléklet van csatolva, mely évenként 3—4 legjobb írónktól származó becses regényt képez.

Előfizetési árak a »Képes Családi Lapok«, »Hölgyek Lapja« című divatlap s »Regény« melléklettel együtt: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. — Előfizetéseket (a hó bármely napjától) elfogad a »Képes Családi Lapok« kiadóhivatala, Budapest, V. Nagy-Korona-utca 20. sz.

A »Képes Családi Lapok« heti lapból mutatvány-számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mind azoknak, a kik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

A „Képes Családi Lapok”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, V., Nagy-korona-utca 20. sz.

1—10

Hirdetmény.

Háromszékvármegye méltóságos főispánja 775. szám alatt leadott magas rendelete alapján m. kir. belügyminiszter ur ő nagyméltósága 63,306. számú alább következő rendeletét közhirre teszem:

Folyó évi január hó 25-én 5651. sz. a. kelt körrendeletem kapcsán értesitem Méltóságodat, hogy az 1888. XXXII. t. cz. alapján a kir. pénzügyminiszter ur felmondotta a még ki nem sorsolt összes magyar s erdélyi 5%-os földtehermentesítési kötelezvényeket, ennél fogva bevéltásra fognak kerülni:

- folyó évi november hó 1-től kezdve magyar (budai, kassai, nagyvárad, pozsonyi, sopronyi s temesi) földtehermentesítési kötvények;
1890. évi január 1-től kezdve pedig az erdélyi földtehermentesítési kötvények.

A beváltásnál leendő közvetítő eljárásra felhatalmaztattak az összes királyi adóhivatalok, melyek a náluk benyújtott ily kötelezvényeket elfogadni s további intézkedés végett a m. kir. központi állampénztárnak beküldeni tartoznak; azonban az A) betűs, tisztai s katonai, házassági biztosítékú kötményezett kötelezvények beváltása kizárólag a m. kir. földtehermentesítési alap igazgatóság által leendő eszközrendő, az ezuttal esetről-esetre kibocsátandó utasítás szerint.

Mint hogy pedig a jelzett kötelezvények után a beváltás napjától kezdve kamatok többé nem fizetnek, ennél fogva a városi pénztárnak károsodástól való megóvása céljából felkérem Méltóságodat, hogy a kormányzatára bízott vármegye területén fekvő Kézdi-Vásárhely és Sepsi-Szentgyörgy városokat utasítani sziveskedjék, hogy a mennyiben a városi pénztárban kezelt, illetőleg a felügyelete alatt álló alapok birtokában levő földtehermentesítési kötelezvényeknek 4%-os kötvényekkel való kicserélését nem eszközölte volna, haladéknál aképen intézkedjék, hogy a még birtokában levő 5%-os kötvények az azokért kijáró o. é. készpénzről szóló nyugtákkal együtt a fizetési határnapot legalább 14 nappal megelőzőleg a közvetítésre hivatott hatóságokhoz beadassanak.

A kötvények beváltási értéke vagy készpénzben, vagy pedig kívánatra más hasonértékű magyar állami értékpapirban szolgáltatni ki.

A mennyiben a város a beváltási értéken más értékpapírokat kívánna szerezni, ez esetben a beváltást közvetítő hatósággal az is tudatandó, minő magyar állampapírok vásárolandók, ezek kiknek nevére kötvényezendők, a kötvényezett kötelezvények kamatai melyik pénztárnál, s kinek a nyugtájára legyenek folyósítandók; ily esetben, vagy is ha a város közönsége a beváltási értéken más állampapir vételét határozna el, ezen határozata külön jóváhagyásom kikérése nélkül is, azonnal közvetlenül fogantatosítható lesz; abban az esetben, ha a város a beváltási értékek készpénzben leendő kifizetését kívánja, e részbeni határozata előzetes jóváhagyás végett hozzám felterjesztendő.

Ezuttal különösen figyelmeztetem Méltóságodat, hogy a tisztai biztosítékú kötményezett kötelezvények az érintett nyilatkozaton kívül, még az illetékes hatóság feloldási záradékával is kell hogy ellátva legyenek.

Mint hogy pedig tapasztaltatott, miszerint az 1888. évi XXXII. t. cz. értelmében bevonandó állami kölcsön-kötvények felmondására vonatkozólag a »Budapesti Közlöny«-ben esetenként közzétett felmondási hirdetmények nem kísértetnek kellő figyelemmel, czélszerűnek tartom Méltóságodat ez alkalommal felkérni, hogy a nevezett városokat figyelmeztetni sziveskedjék, miszerint az összes még forgalomban levő s esetleg alacsonyabb kamatozású címletekkel ki nem cserélt 1867. évi m. vasuti kölcsön-kötvények f. évi július hó 1-én, az 1873. évi 54 millió forintos kölcsön-kötvények szintén 1889. évi július hó 1-én, a gömöri vasuti zálog-levelek 1889. évi augusztus hó 1-ére, az 1871. évi 30 millió forintos kölcsön-kötvények 1889. évi október hó 1-ére, az 1873. évi II-ik kibocsátású keleti vasuti kölcsön-kötvények 1890. évi január 1-ére, az 1869. évi I-ső kibocsátási keleti elsőbbségi kölcsön-kötvények szintén 1890. évi január hó 1-én, végül a tiszavidéki elsőbbségi kölcsön-kötvények 1889. évi november hó 1-ére fel vannak mondva és a jelzett határnapokon kamatozni megszűnnek.

Ennél fogva felhívom Méltóságodat, miszerint a nevezett városokat utasítani sziveskedjék, hogy a mennyiben a most felsorolt kötvények birtokában lennének, azoknak a beváltási határnapokon való értékesítése iránt a szükséges törvényszerű intézkedéseket a korábbi hirdetmények s jelen rendeletem értelmében annál is inkább a legpontosabban megtegyék, minthogy ha a város késedelmes eljárás folytán szenvedne kárt jövedelmében, ennek megtérítésének kötelezettsége a mulasztást elkövetett hatóságot és egyes közegeit terhelend.

Kézdi-Vásárhelytt, 1889. évi október hó 2-án.

Bartók Károly,
polgármester.